



RESERVILÄISLIITTO r.y.

Helsinki, 9.2.2011

Eduskunnan puolustusvaliokunta

RESERVILÄISLIITON LAUSUNTO KODINTURVAJOUKKOKONSEPTISTA (PUO 28/2010 vp)

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa koskien vapaaehtoisen maanpuolustuksen neuvottelukunnan ns. kodinturvajoukkokonseptia. Reserviläisliitto kannattaa konseptin tutkimista ja haluaa olla siinä aktiivisesti mukana. Reserviläisliitolla on mahdolliselle uudelle toimijalle paljon annettavaa liiton suuren jäsenmäärän ja toiminnallisen aktiivisuuden johdosta. Lähes puolet nykyisen MPK:n kouluttajista tulee Reserviläisliiton riveistä.

Reserviläisliitto voi pääosin yhtyä luonnokseen NVK:n kannanotoksi (Versio 1.0). Liitto haluaa kuitenkin korostaa seuraavia asioita valmisteluun liittyen:

- **Osaksi puolustusvoiminen organisaatiota.** Mahdollisesti perustettavan uuden järjestelmän tulisi toimia osana puolustusvoiminen organisaatiota ja sille tulee ensisijaisesti määrittellä sotilaallisia ja paikallispuolustuksemme järjestämiseen liittyviä tehtäviä. Tämän lisäksi uusi organisaatio voisi toimia virka-aputehtävissä.
- **Muut organisaatiot huomioitava.** Mahdollisen uuden järjestelmän tehtäviä määrättäessä tulee ottaa huomioon, että Suomessa on jo useita siviiliorganisaatioita, joiden tehtävänä on toimia erilaisissa onnettomuus-, etsintä- ja muissa vastaavissa tilanteissa. Niinpä ruotsalaistyyppiselle kodinturvajärjestelmälle ei ole Suomessa suoranaista tarvetta.
- **MPK:lle koulutuksellinen rooli.** Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tehtävänä tulisi nykyisen mallin mukaan olla koulutuksen järjestäminen mahdollisen uuden organisaation yksilöille. Koulutuksen tilaaja ja maksajana tulisi nykyiseen tapaan olla puolustusvoimat.
- **Vapaaehtoisuuden rajoitteet.** Mahdollisella uudella järjestelmällä voidaan vain osaksi paikata niitä aukkoja, joita tuleva puolustusvoimauudistus mahdollisesti puolustusjärjestelmäämme synnyttää. On kuitenkin hyvä olla realistinen sen osalta, kuinka paljon lisää sotilaallista suorituskykyä vapaaehtois pohjaisella järjestelmällä voidaan tuottaa. SA-vahvuuden merkittävää laskua ei voida vapaaehtois pohjalta täysin kompensoida.
- **Sijoittamiskriteerit ratkaisevia.** Monet sodan ajan sijoituksensa viime vuosina menettäneet reserviläiset ovat lähtökohtaisesti kiinnostuneita mahdollisesta uudesta järjestelmästä. Käytännössä heidän mukaansa tulonsa on kuitenkin riippuvainen puolustusvoimien käyttämisestä sijoittamiskriteereistä sekä siitä, kuinka paljon sitoutumista mahdollisen uuden järjestelmän toimijoilta vaaditaan. Käytännössä sitoutumishalukkaita on sitä vähemmän mitä korkeammaksi mukaan-tulon rima nostetaan ja mitä suurempaa sitoutumisen asetetta vaaditaan.

- **Ei uusia rakenteita.** Mahdollista uutta järjestelmää rakennettaessa tulee välttää uusien, päällekkäisten rakenteiden syntymistä. Mielestämme tarkoituksenmukaisin tapa lisätä vapaaehtoisuuden roolia puolustusjärjestelmässämme on kasvattaa maakuntajoukkoja uusilla SA-yksiköillä. Niiden muodostamisessa tulisi käyttää hyväksi reserviläisjärjestöjen paikallisia yhdistyksiä ja piirejä, joilla on paras paikallistuntemus ja -verkostot.
- **Halukkaat löytyvät maanpuolustusjärjestöistä.** On epätodennäköistä, että suuria määriä sitoutumishaluisia vapaaehtoisia löytyisi maanpuolustusjärjestöjen ulkopuolelta. Nykyisen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kouluttajista yli 90 prosenttia on jäsenenä jossain MPK:n jäsenjärjestössä. Suurimmat kouluttajaryhmät tulevat Reserviläisliitosta (43%) ja Suomen Reserviupseeriliitosta (31%). Erittymisen vaikeaa tulee olemaan miehistöön kuuluvien vapaaehtoisien saaminen mukaan.
- **Ylisuuria odotuksia vältettävä.** Vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevissä järjestöissä on mukana yli 100.000 suomalaista. Heistä 10-20 prosenttia on toiminnassa säännöllisesti mukana. On vaikeaa arvioida kuinka suuri osa jäsenistä on halukas sitoutumaan mahdolliseen uuteen järjestelmään. Osa sitoutumishalukkaista on todennäköisesti yli 60-vuotiaita.
- **Nykymuotoinen maanpuolustustyö tärkeää.** Maanpuolustuksen mahdolliset uudet järjestelyt eivät saa vaarantaa nykymuotoista vapaaehtoista maanpuolustustyötä eivätkä sitä harjoittavien järjestöjen toimintaa ja rahoitusta. Näillä järjestöillä on tärkeä rooli suomalaisten maanpuolustustahdon ja reserviläisten kenttäkelpoisuuden ylläpidon kannalta.
- **Nimi on tärkeä.** Mahdollisen uuden organisaation nimeen tulee kiinnittää huomiota. Työnimellä käytetty Kodinturvajoukkokonsepti ei ole hyvä, koska se viittaa ruotsalaismalliseen kodinturvajärjestelmään, jossa ei-sotilaallisella toiminnalla on hyvin merkittävä rooli.

Lisätietoja Reserviläisliiton lausunnosta antaa liiton toiminnanjohtaja Olli Nyberg, p. 0400 640 755 tai s-posti olli.nyberg@reservilaisliitto.fi.